

Två nya ULF-nätverk klara – välkommen att anmäla intresse att delta

I januari 2023 anordnade Malmö universitet två idédagar för att forma nya ULF-nätverk. Sammanlagt deltog mer än 80 forskare och praktiker under idédagarna och diskuterade uppslag för nya ULF-nätverk, att starta hösten 2023. Diskussionerna utgick från tio i förväg formulerade idéskisser. Därefter har förslagen kvalificerats och en bedömningsgrupp med både forskare och praktiker har gjort ett urval. De två förslag som bäst ansågs matcha ULF-kriteriet *praktiknära forskning* är nu utsedda, och hösten 2023 kommer de att starta som två nya ULF-nätverk. Nu öppnar ansökningsperioden för de huvudmän och skolverksamheter som är intresserade av att delta.

- Ett brett matematikdidaktiskt nätverk
- Ett nätverk för bedömning och betygsättning

Så ansöker du om plats i ULF-nätverken

Ansökningsperioden till de nya nätverken pågår från **den 22 mars - 21 april 2023** och är öppen för lärare och andra pedagoger i förskolor, skolor och andra läroplansstyrda verksamheter.

Det är verksamhetens huvudman som anmäler deltagare till nätverken. Huvudmannen ansvarar för att deltagandet är förankrat med ansvarig rektor och att det finns förutsättningar i den egna organisationen att sprida erfarenheter och kunskaper från nätverken.

Om du är intresserad att delta och vill anmäla dig till något av nätverken, kontakta din rektor eller huvudman, och hänvisa till denna information. Anmälningsformuläret är tillgängligt via:

<https://forms.office.com/e/J0E95BqQSj>

Det går att få mer information via Centrum för samverkan på Mau: cesam@mau.se

Vid en urvalssituation har personal från de kommuner/huvudmän som redan har tecknat ULF-avtal med Malmö universitet företräde.¹ Deltagare från andra kommuner kan ansöka och få plats i nätverken under förutsättning att den ansvariga huvudmannen/kommunen är beredd att teckna ULF-avtal med Malmö universitet.

Nedan presenterar respektive nätverksledare de båda nätverken (och den ursprungliga idéskissen) samt formerna för arbetet i respektive nätverk.

För mer information om hur ULF-nätverken är uppbyggda och fungerar, se rubriken "Så fungerar ULF-nätverken" nedan.

¹ Eslöv, Helsingborg, Hässleholm, Kunskapsskolan AB, Landskrona, Lomma, Lund, Malmö, Staffanstorps, Svedala, Vellinge, Åstorp och Ängelholm.

Ett brett matematikdidaktiskt nätverk

Nätverksledare: professor Lisa Björklund Boistrup och lektor Marie Sjöblom

Matematikgruppen på NMS (Institutionen för naturvetenskap, matematik och samhälle) vid Malmö universitet söker deltagare till *ett brett matematikdidaktiskt nätverk* (se ursprunglig idéskiss sist i presentationen). Nätverket grundar sig i vår vilja att på allvar genomföra ett forskningssamarbete som präglas av ett gemensamt undersökande och ett jämbördigt förhållande mellan deltagare från skolverksamheter och universitet.

Tidigare och pågående ULF-nätverk/ULF-projekt inom matematikens didaktik vid Malmö universitet har en tydlig inriktning på undervisning och lärande i relation till ett specifikt, och förutbestämt, matematiskt innehåll (proportionalitet och matematisk dialog med hjälp av digitala verktyg). Det finns flera skäl till att starta ett nytt nätverk med inriktning mot matematik, där ett är att matematik är det skolämne som främst gör att elever inte får fullständiga betyg. Ett annat skäl är att göra något annat än de satsningar som skett i närtid med matematiklyft och lärarlyft. En bärande tanke med detta breda nätverk att inte arbeta "top-down", utan att i stället låta matematiklärare, i dialog med forskare, artikulera vad de är nyfikna på att forskningsbaserat undersöka i sina matematikklassrum.

I det nätverk som nu planeras kommer *utbildade* lärare/pedagoger som *undervisar* i matematik, från förskola till gymnasiet att regelbundet träffa forskare och andra lärarutbildare inom matematikens didaktik vid Malmö universitet. Vi öppnar för 1-2 lärare från respektive skola/enhet, vilka bildar ett nätverk på upp emot 20 lärare tillsammans med forskare/läroinnehållare. Vi tänker oss deltagare från 2-5 huvudmän. De deltagande lärarna ska vara beredda på att vara aktiva under och mellan nätverksträffarna (3 träffar per termin på Malmö universitet). Detta medför att lärarna behöver tid för förberedelser och undersökande aktiviteter på sin skola mellan träffarna.

Vi tänker oss följande ramar för nätverket:

1. Under HT23 har nätverket en mycket öppen ingång där lärarnas och elevernas/barnens erfarenheter och behov sätts i centrum och formuleras i termer av undersökningsområden. Utifrån vad dessa diskussioner handlar om, läser gruppen forskningstexter och prövar forskningsresultat i praktiken. Parallellt diskuterar nätverket möjliga forskningsobjekt för kommande terminer. I detta skede kommer vissa undersökningsområden få sin möjliga utvecklingsväg tack vare att existerande forskning bidrar "tillräckligt".
2. Under 2024 fortsätter samma upplägg som HT23 parallellt med att det formeras 2-3 mindre forskningsgrupper inom nätverket som undersöker en del av det som mejslats fram i tidigare steg, med särskilt fokus på de undersökningsområden där mer forskning efterfrågas (från deltagarna) och behövs (enligt forskarvärlden). Den större gruppen som utgör det ursprungliga nätverket träffas fortfarande och kan då ge inspel till de mindre forskningsprojekten. Vid dessa träffar ges även möjlighet att diskutera anknytande frågeställningar och att också läsa relaterad forskning. På så

sätt sker ett lärande inte bara i forskningsprojekten ute på skolorna, utan också inom nätverket.

3. Under 2025 ligger fokus i nätverket på gemensamma analyser och skrivande av vetenskapliga texter, t.ex. till Nämnan. Troligtvis kommer ett antal mindre skrivargrupper bildas vilka utgör varandras "kritiska vänner" i skrivprocessen.

Vid NMS har vi flera forskningsinriktningar inom matematikens didaktik som nätverket kan komma att fokusera på, för att dra nytta av, och fördjupa, den forskning som redan pågår:

- Språkliga aspekter, främst flerspråkighet i relation till matematik
- Dialog och interaktion i matematikklassrummet
- Matematik i relation till samhällsfenomen
- Matematik i samverkan med andra skolämnen, som yrkesämnen
- Lektionsplaneringar, från skiss till genomförande i klassrummet
- Undervisning inom statistik och sannolikhet
- Matematik och elever i behov av särskilt stöd

Ursprunglig idéskiss till det breda matematikdidaktiska nätverket

Det finns flera skäl till ytterligare nätverk med inriktning mot matematik, där ett exempel är att matematik är det skolämne som främst gör att elever inte får fullständiga betyg. Tidigare och pågående ULF-nätverk/ULF-projekt inom matematikens didaktik har en tydlig inriktning på undervisning och lärande i relation till ett specifikt, och förutbestämt, matematiskt innehåll (proportionalitet och dialog inom geometri). Det kan komma liknande förslag även denna omgång men denna text handlar om en något annorlunda typ av matematikdidaktiskt nätverk.

Från matematikgruppen på NMS (Institutionen för naturvetenskap, matematik och samhälle) vill vi föreslå ett brett matematikdidaktiskt nätverk. Detta grundar sig i vår vilja att på allvar kunna genomföra ett nätverk som präglas av ett gemensamt undersökande och ett jämbördigt förhållande mellan deltagare från skolverksamheter och universitet. Vi tänker oss ett nätverk där lärare och andra personer från olika huvudmän regelbundet träffar forskare och andra lärarutbildare inom matematikens didaktik vid Malmö universitet.

Till att börja med har nätverket en mycket öppen ingång där lärarnas och elevernas erfarenheter och behov sätts i centrum. Utifrån vad dessa diskussioner handlar om, läser gruppen forskningstexter och diskuterar möjliga undersökningsobjekt. I nästa steg av processen formeras 2-3 mindre forskningsgrupper som undersöker en del av det som mejslats fram i tidigare steg. Den större gruppen som utgör det ursprungliga nätverket träffas fortfarande och kan då ge inspel till de mindre forskningsprojekten. Vid dessa träffar ges även möjlighet att diskutera anknytande frågeställningar och att också läsa forskning som berör detta. På så sätt sker ett lärande inte bara i forskningsprojekten ute på skolorna, utan också inom nätverket.

Vid NMS har vi flera forskningsinriktningar inom matematikens didaktik som nätverket kan komma att fokusera på, för att dra nytta av, och fördjupa, den forskning som redan pågår:

- Språkliga aspekter, främst flerspråkighet i relation till matematik
- Dialog och interaktion i matematikklassrummet
- Matematik i relation till samhällsfenomen
- Matematik i samverkan med andra skolämnen, som yrkesämnena
- Lektionsplaneringar, från skiss till genomförande i klassrummet
- Undervisning inom statistik och sannolikhet
- Matematik och elever i behov av särskilt stöd

För matematikgruppen vid NMS, Malmö universitet

Lisa Björklund Boistrup

Professor i matematikens didaktik

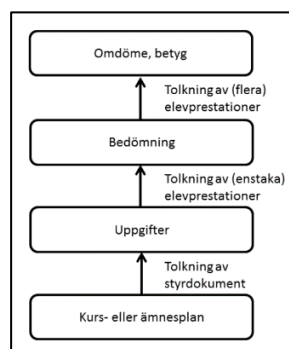
Ett nätverk för bedömning och betygsättning (ursprunglig idéskiss)

Nätverksledare: docent David Rosenlund

Under den tid som en lärare genomför undervisning i ett ämne (en termin, ett läsår eller en kurs - beroende på sammanhanget) bedömer läraren sina elevers kunskaper vid ett antal olika tillfällen. Resultatet av dessa bedömningar dokumenteras i någon form av läraren. I slutet av terminen, läsåret eller kursen använder lärare denna dokumentation för att betygsätta elevernas kunskaper.

Denna process, där undervisning, bedömning, dokumentation och betygssättning behöver relateras till varandra, innefattar flera steg där lärare behöver göra relativt komplexa överväganden. Den forskning som finns på området visar att dessa överväganden kan hanteras på en rad olika sätt av lärare (Parkes 2013). Detta är en något som riskerar att påverka målsättningen om en likvärdig betygsättning negativt.

Jag föreslår ett ULF-nätverk där lärare och forskare tillsammans utforskar hur lärare hanterar relationen mellan undervisning, bedömning, dokumentation och betygssättning. Som utgångspunkt för ett sådant utforskande skulle den modell som Jönsson och Thornberg (2014) har tagit fram kunna användas som inspiration.

Genom att lärare och forskare inledningsvis diskuterar de olika stegen i modellen kan utmaningar som lärarna upplever i processen belysas med begrepp och teorier som forskarna bidrar med. Sådana ömsesidiga diskussioner är en bra förutsättning för ett gemensamt undersökande av bedömning och betygssättning. Det som framkommer i dessa diskussioner kan sedan användas för att formulera frågor som är i fokus när lärare på ett systematiskt sätt beforskar sin egen verksamhet, på egen hand eller i samarbete med forskare. Ett exempel på arbetssätt som skulle kunna vara lämpligt är forskningscirkel (Persson, 2008). Genom att frågorna som undersöks är formulerade i dialog mellan lärare och forskare samt att arbetet sker med vedertagna metoder finns goda möjligheter för ett jämbördigt förhållande mellan lärare och forskare.

Plan för nätverket bedömning och betygsättning

Syftet med nätverket är att ge *betygsställande* lärare möjlighet att, tillsammans med forskare från MAU och andra lärare, utforska och öka förståelsen för de steg som är nödvändiga för att på konstruktivt sätt hantera summativa bedömningar och betygsättning. Vid tre träffar (a 3-4

timmar) per termin diskuteras följande steg i betygssättningsprocessen: tolkning av kursplaner, konstruktion av bedömningsuppgifter, värdering av elevprestationer och betygssättningspraktiker. Vid träffarna diskuteras de olika stegen i ljuset av forskning och lärarnas egna erfarenheter. Lärarna tar med sig lärdomar från träffarna och applicerar dem i sin undervisnings- och bedömningspraktik. Då nätverket löper över två läsår finns goda möjligheter till en ökad kvalitet i arbetet under det andra året.

Ungefär 15-20 lärare kan ingå i nätverket.

Nätverket kommer att ledas av David Rosenlund och kollegor från institutionen för samhälle, kultur och identitet

David Rosenlund

Docent vid Institutionen för samhälle, kultur och identitet

Referenser

Jönsson, A., & Thornberg, P. (2014). Samsyn eller samstämmighet? En diskussion om sambedömning som redskap för likvärdig bedömning i skolan. *Pedagogisk forskning i Sverige*, 19 (4-5), 386-402.

Parkes, J. (2013). Reliability in classroom assessment. *SAGE handbook of research on classroom assessment*, 107-123.

Persson, S. (2008). *Forskningscirklar - en vägledning*. Malmö stad.

Så fungerar ULF-nätverken

Ett ULF-nätverk består av flera lärare/pedagoger och några lärarutbildare/forskare från Malmö universitet, som alla intresserar sig för samma frågeområde. I ett ULF-nätverk ska olika skolor och huvudmän vara representerade. Samarbetet i ett ULF-nätverk bygger på idén om att *mötas i ögonhöjd*, det vill säga med en symmetrisk och komplementär syn på olika deltagares yrkeskunskap.

Ett ULF-nätverk arbetar inom sitt intresseområde för att identifiera ömsesidigt intressanta forskningsfrågor med utgångspunkt i de skolverksamma lärarnas/pedagogernas erfarenheter och utmaningar för att gemensamt utforska frågorna empiriskt. Nätverken syftar också till gemensamt lärande, både *mellan* lärare som arbetar på olika skolor och huvudmän, och *mellan* lärarutbildare och lärare/pedagoger. Nätverkens konstruktion ska bidra till att deltagarna kan arbeta både praktikutvecklande och forskningsutvecklande.

Nätverken bygger på att deltagarna ges möjlighet att delta i fysiska träffar på Malmö universitet vid 4-6 tillfällen per läsår à 2-4 timmar. Mellan träffarna bör det finnas möjlighet att delta i forskningsuppgifter som datainsamling, litteraturstudier och analys av data. Varje nätverk bestämmer sina mötesformer, tider och arbetsprocesser. Det är inte möjligt att i förväg ange exakt tidsåtgång, och det kan också variera i olika skeden av arbetet i ett nätverk samt mellan olika nätverk. Schablonen för tilldelning är 80 timmar per deltagare och nätverk (40 timmar per år). Det är huvudmännen som garanterar att lärare och pedagoger har tid avsatt för deltagandet i nätverken, och Mau som garanterar att nätverksledarna har erforderlig tid avsatt. Nätverken är finansierade under minst två år med nationella ULF-medel samt med medel som Malmö universitet och deltagande huvudmän tillskjuter. Därefter går det att söka och få finansiering för dokumentation under en femte termin.

Rektorerna från de skolverksamheter som ingår i ett nätverk kommer under nätverksperiodens gång att tillsammans med representanter från Mau kallas till träffar. De syftar till att följa upp och skapa goda förutsättningar för arbetet i nätverken och till exempel kunna initiera referensgrupper till nätverken.